

Legyen Élmény a Nyelvtanulás Együtt (LÉNYEg) - Élményalapú nyelvtanulás és nyelvoktatás középiskolás diákok, nyelvtanárok és a Szegedi Tudományegyetem hallgatóinak és oktatóinak részvételével
EFOP-3.2.14-17-2017-00001

Az angol mint idegennyelv oktatása online Webinárium-ajánló

Baranyai Réka

*Szegedi Tudományegyetem
angol-német osztatlan tanárszakos hallgató*

1. Bevezetés

Az online oktatás az utóbbi néhány hónapban még az eddigieknél is fontosabb és aktuálisabb lett, hiszen 2020 tavaszán a koronavírus járvány miatt a világ legtöbb országa átállt valamilyen online vagy távoktatási formára. Világszerte nagyon sok diáknak és tanárnak, pedagógusnak kellett hirtelen, egyik napról a másikra, teljesen új módon, teljes mértékben online tanulnia és tanítania. A személyes, szemtől szembeni oktatás már nem volt lehetséges úgy, ahogy azt megszoktuk. A következő öt összefoglaló öt olyan Cambridge webináriumot mutat be, amelyek ezt a rendkívüli helyzetet hivatottak különböző módon, különböző témák taglalásával megkönnyíteni, főként tanárok számára. Mind az öt videó az online angoloktatás témáját járja körül. A videók több olyan platformot mutatnak be, amelyek segítségével személyesebb és egyszerűbb lehet az online oktatás. Ezeknek a platformoknak a használatára is kitérnek a videókban. Szó lesz a webináriumokban arról is, hogy hogyan alkalmazkodhatunk a kialakult helyzethez, és mikre kell majd a leginkább figyelni. Az egyik videó különböző online forrásokat mutat be, olyan eszközöket és alkalmazásokat, amelyek hasznosak lehetnek az online tanítás során a legkülönbözőbb korú és szintű diákok esetében is. A negyedik videóban arról lesz szó, hogy hogyan teremtheti meg a tanár az online oktatás keretein belül is az interakciót a diákokkal, valamint a diákok között. A legutolsó, az ötödik webinárium véleményem szerint az egyik legfontosabb témát, a motiváció és az elhivatottság kérdését járja körül, amelyekre nemcsak az adott helyzetben, hanem általában is szükség van a nyelvtanulásnál.

2. Webináriumok

Getting started with teaching English online

https://www.youtube.com/watch?v=vrfx_akpd0U&list=PLpmCHL8PnXq88RiE_Bc0bAaotsDCHsEay&index=27

Helen Allen és Ollie Wood

Az első webinárium az online angoloktatás témában *Getting started with teaching English online (Az online angoloktatás elkezdése)* címmel, a Covid19 miatt elrendelt karantén és otthoni oktatás kezdetén került fel a YouTube-ra. Ez a videó az online oktatást hivatott egyszerűbbé tenni, olyan ötleteket ad nyelvtanároknak, pedagógusoknak, amivel megkönnyíthetik a munkájukat. Ezeket az információkat Helen Allentől és Ollie Woodtól hallhatjuk.

A webinárium három olyan online felület használatát taglalja és mutatja be részletesebben, amelyek segítséget nyújthatnak a koronavírus miatti karantén alatt vagy bármilyen online folyó oktatás esetében. Mind a három felület lehetővé teszi csoportok/osztályok tanítását, a közös tanulást, valamint a kapcsolattartást online hívásokkal, meetingekkel és videóhívásokkal. Ez a három platform nem más, mint a *Zoom*, a *Google Hangouts* és a *Microsoft Teams*. Mindhárom online felület fő feladatában igen hasonló, azonban olyan egyedi funkcióik is vannak, amik egyedivé teszik őket. Így mindenki kiválaszthatja, hogy a saját igényeinek melyik felel meg leginkább. Az említett webinárium abban is segíti az oktatók és pedagógusok munkáját, hogy mindannyian megtalálják a helyzetükhöz és diákjaikhoz leginkább illő platformot.

A webináriumban részletesebben taglalják a *Zoom* és a másik két online platform funkcióit és azoknak használatát, mint például az ún. breakout room-okat, chatet, a képernyő megosztását, audió megosztását, vagy a „táblára” írást és annak megosztását, szerkesztését és mentését. A webinárium során arra is felhívják a pedagógusok figyelmét, hogy mikre kell külön figyelmet fordítani az online oktatás során. Idetartozik például saját magunk és a diákok adatvédelme és ennek ellenőrzése. További szempontok, hogy a platform és a módszerek a tanulók korának és képességeinek megfelelőek legyenek, valamint az, hogy a privát chat funkciót a tanulók ne tudják használni az óra alatt, és valóban az órára figyeljenek. Fontos, hogy az órák mindig jelszóval legyenek védve, ami védi a csoportot is, és a csoport minden tagja számára elérhető.

Számomra azért bizonyult ez a *Getting started with teaching English online* című webinárium hasznosnak, mert összehasonlította a három legnépszerűbb online felületet, amelyekkel én is találkozhattam az elmúlt néhány hónap folyamán. Annak ellenére, hogy az online oktatás során én magam is tanítottam a *Zoom* felületén és egyetemi óráim is voltak más platformokon, a webináriumban még így is tudtak újat mutatni az előadók. Például az is újdonság volt számomra, hogy a hostnak lehetősége van arra, hogy kikapcsolja a privát chatet a diákok számára, és így az összes kommunikáció, ami az óra folyamán zajlik minden résztvevő számára publikus. Mindez lehetővé teszi és biztosítja azt, hogy mindenki odafigyeljen, és ne órán folyjanak a magánbeszélgetések.

Resilience: teaching in tough times

https://www.youtube.com/watch?v=Q131jClRzIU&list=PLpmCHL8PnXq88RiE_Bc0bAaotsDCHsEay&index=23

Pablo Toledo and Alberto Costa

A második Cambridge webinarium ebben a témában a *Resilience: teaching in tough times (Reziliencia: tanítás nehéz időkben)* című videó volt. Ebben az előadásban Pablo Toledo és Alberto Costa azt taglalja, hogy ki hogyan éli meg a karantén helyzetet, hogyan reagálnak/reagáltak a tanárok, diákok, valamint a szülők az otthoni online oktatásra. Megemlíti a két előadó, hogy nagyon fontos észben tartanunk azt, hogy mindenki másmilyen módon él meg egy szituációt és máshogy kezeli azt, azonban a karantén minden egyes ember számára egy új és rendkívüli helyzet.

Elsősorban egyértelműsítik, hogy mit is jelent a *resilience* fogalma (*reziliencia, lélektani rugalmasság*). A két előadó arról beszél, hogy mi a reziliencia és mi nem számít annak, és, hogy hogyan fejleszthetjük magunkban ezt a képességet. A rezilienciát egy Nelson Mandela idézettel magyarázzák el az előadók, amelynek a lényege az, hogy alkalmazkodnunk kell, valamint kitartónak kell lennünk. Azonban a reziliencia nem jelenti azt, hogy nem ütközünk nehézségekbe, ez nem személyiségi jegy, és nem állandó vagy „mérhető”. Egyértelművé válhat a hallgató számára, hogy először a tanárnak kell lelkileg rendben lennie, és csak azután tud segíteni a diákoknak.

A webinariumban említésre kerül az alkalmazkodás fogalma. Különösen fontos, hogyan viselkedünk adott helyzetekben, hogyan állunk fel ismét és hogyan hozzuk ki a legjobbat mindenből. Természetes, hogy kétségbeesünk vagy megriadunk a helyzettől, de nem csak mi, hanem a diákjaink és a szülők is. A lényeg az, hogy ezen a riadtságon újult erővel túl tudjunk lépni alkalmazkodva az új helyzetünkhöz. Tanárként nagy felelősséget kell vállalnunk nem csupán önmagunkért, hanem a diákjainkért is. Biztos, megbízható pontnak kell lennünk.

A két előadó szerint a *resilience* (*reziliencia, lélektani rugalmasság*) fogalmához hét c betűvel kezdődő angol szó tartozik (7 C):

1. control (kontroll): úgy kell éreznünk, hogy urai vagyunk a helyzetnek, és ezt kell éreztetnünk a diákjainkkal is, például olyan feladatok segítségével, amelyekben megvan a lehetőségük arra, hogy döntéseket hozzanak.

2. competence (képesség): meg kell, hogy legyen ahhoz a képességünk, hogy megoldjuk és kezelni tudjuk ezt a különleges helyzetet. Ebben a legfontosabb az, hogy ennek a képességnek a tudatában is legyünk.

3. coping (a helyzet kezelése): Stratégiákat kell találnunk a helyzetek kezelésére és a legfontosabb, hogy erről a diákjainkkal is kommunikáljunk.

4. confidence (bízunk kell önmagunkban): A saját önbizalmunkkal segíthetünk a diákjainknak is, például dicsérettel vagy elismeréssel. Ettől ők is kényelmesebben és nagyobb biztonságban fogják érezni magukat.

5. connection (kapcsolat): Nagyon fontos a kialakult helyzetben, hogy a kapcsolatokat nem szabad elhanyagolni. Fontos megjegyeznünk és a diákjainkkal is éreztetnünk, hogy nincsenek egyedül. Ez egy remek lehetőség a diákok és a pedagógusok közti kapocs megerősítésére.

6. character (identitás): Különleges helyzetekben sem szabad elfeledkeznünk arról, hogy kik is vagyunk valójában és mi tesz minket azzá, akik vagyunk. Erre természetesen a diákjainkat is emlékeztetni kell.

7. contribution (közreműködés): A diákok figyelmét fel kell hívni arra, hogy ők is hozzá tudnak tenni valamit ahhoz, hogy jobb legyen a helyzet, például azzal, ha otthon segítenek. Nem szabad úgy érezniük, hogy semmit nem tesznek vagy haszontalanok. Itt is a legfontosabb a helyzethez való alkalmazkodás.

Az előadásban megemlítenek még az előadók olyan eszközöket, amik hasznosak lehetnek, és amik segítenek alkalmazkodni a helyzethez és szükségesek is, mint például laptop, kamera, headset, internet, közös platform, tábla (valós vagy virtuális), képek, bábuk vagy tárgyak (realia). Hatalmas választék található ilyen platformokból, programokból és ötletekből az interneten, és nem egyszerű kiválasztani a számunkra megfelelő ilyen mennyiségű lehetőség közül.

Számomra nagyon érdekes volt ez a webinárium a téma sokszínűsége miatt. A lélektani rugalmassághoz tartozó 7 C fogalomtár számomra teljesen ismeretlen volt, de hasznos volt így lebontva látni, hogy mennyi mindent áll az, hogy egy új helyzethez alkalmazkodni tudjunk. A videó végén az előadók megemlítenek több forrást is, amelyek közül mindenki megtalálhatja a számára és a diákjai számára a tanulási folyamathoz megfelelőt. Ezeknek a forrásoknak a nagy része megtalálható a [cambridgeenglish.org/teaching-english/resources-for-teachers](https://www.cambridgeenglish.org/teaching-english/resources-for-teachers), a [cambridgeinternational.org/support-and-training-for-schools/teaching-and-learning-when-school-is-closed/](https://www.cambridgeinternational.org/support-and-training-for-schools/teaching-and-learning-when-school-is-closed/), valamint a [cambridge.org/elt/blog/](https://www.cambridge.org/elt/blog/) weboldalakon.

Digital resources to teach at home

https://www.youtube.com/watch?v=yovK5h2o8lY&list=PLpmCHL8PnXq88RiE_Bc0bAaotsDCHsEay&index=33

Victoria Pena és George Heritage

A következő webináriumban az előadók, Victoria Pena és George Heritage, olyan eszközöket sorakoztatnak fel, amelyek segíthetik a pedagógusok munkáját, főleg az óratervezést. Az általuk megosztott források a tanítást, a diákok önálló tanulását, valamint a tanárok személyes fejlődését hivatottak segíteni.

A videóban a *Weekly* nevű platformot említik, amely az órák tervezéséhez, vizsgára való felkészüléshez lehet hasznos. Itt óratervek, hosszabb távú tervek, források, anyagok és próbatesztek érhetőek el. A diákok online és önállóan is sok mindent el tudnak végezni, és a *Weekly* segít mindezt strukturáltabban megvalósítani.

A *Practice Makes Perfect* hasonló a *Weekly*-hez. Forrásokat, óraterveket és tippeket tesz elérhetővé A2-től egészen C1-es szintig. A használata ingyenes, de nem személyre szabott. Adaptálni kell az elérhető anyagokat, de hasznos lehet kiindulópontként, ha valaki nem biztos a dolgában, vagy valamihez éppen nincs ötlete.

A *World of Fun* egy olyan eszköz, ami fiatalabb tanulók esetében bizonyulhat igazán hasznosnak. Vizsgára való felkészüléshez, de az angoltudás fejlesztéséhez is alkalmas lehet. Például flashcardok, videók, történetek, alkalmazások, tippek (diákok és tanárok számára) is elérhetőek itt.

A *Penfriends* se több, se kevesebb, mint aminek hangzik. Ennek az eszköznek a segítségével a diákok gyakorolni tudják a levelezést angolul. A program iskolákat/csoportokat párosít össze. A diákok levelezni tudnak hasonló diákokkal ellenőrzött keretek között. A világ másik felére írhatnak és kaphatnak leveleket; még a témát, szintet, kort is megadhatja a csoport tanára, és az alapján kapnak levelezőtársat a diákjai.

Egy másik fontos eszköz az említettek közül nem más, mint a *Cambridge English Tv* a YouTube-on. Itt nagyon sok, különböző témájú és szintű videó található, például vidiomok, szóbeli vizsgák, mooc-ok (massive open online course).

A *Write and Improve* nevű program az íráskészséget fejleszti. Ennek segítségével a diákok azonnali visszajelzést kapnak az általuk írt szövegről. A visszajelzés nyelvezete megfelel a diákoknak beállított nyelvi szintnek is. Ebben a programban a tanár adja meg a feladatokat a diákok számára és lehetőség van arra, hogy mind a diákok, mind a tanárok nyomon tudják követni a fejlődést. Ezenkívül saját munkafüzetet készíthet a tanár a diákjai számára.

Egy másik program, amiről szó esik, az a *Virtually Anywhere*. Ez a program a hallott szövegértés fejlesztését segíti. B1 és B2-es szintű óraterveket lehet találni az oldalon szükséges eszközökkel, időbeosztással és célokkal.

A *Learning English* nevű program minden szinten, minden készség fejlesztésében segíthet. A diákok egyedül is alkalmazni tudják, nem szükséges hozzá tanári vagy szülői segítség. Az *Activities for Children* gyerekeknek szól. Sokban hasonlít a *Learning English*-hez és főleg gyakorlásra alkalmas. A *Sing and Learn* fiatalabb gyerekeknek való leginkább. Dalok is elérhetőek ezen a felületen szöveggel és a szókincshez, valamint az adott nyelvtanhoz kapcsolódó feladatokkal.

A *Teacher Training* és a *The Digital Teacher* egyaránt a tanároknak szól. Olyan forrásokat találhatunk rajtuk, amelyek a tanítás minden lépését segítik, mint például: linkek tanároknak szóló Facebook-csoportokhoz, segédanyagok vizsgákhoz, tutoriálok különböző online eszközökhöz, valamint webináriumok az online oktatás témájában.

Az utolsó ilyen program, ami említésre kerül, az a *Cambridge for you/para ti*. Mind tanároknak, mind diákoknak és még a szülőknek is hasznos lehet, mivel az oldal egy olyan leegyszerűsített keresési lehetőséget teremt meg, ahol számos említett online forrás, program és honlap megtalálható.

Véleményem szerint ez a videó rendkívül hasznos lehet tanárok, szülők, valamint diákok számára is. Nagyon sok olyan alkalmazást, programot és honlapot sorakoztat fel, amelyek közül a hallgató tetszése és igényei szerint kedvére válogathat, a legtöbb esetben teljesen ingyenesen. Távközlés esetén nagyon hasznosnak bizonyulhat ez, hiszen így a tanulás és tanítás folyamata egyszerűbbé és sokkal izgalmasabbá is tehető mindkét fél számára.

Managing interaction and feedback in the virtual classroom

<https://www.youtube.com/watch?v=CcyO5WyktC0>

Simona Petrescu

A negyedik webinárium azzal a témával foglalkozik, hogy a koronavírus okozta távközlésben hogyan is léphetnénk túl a kialakult problémákon, nehézségeken, és hogyan folytathatnánk tovább a tanítást. Végigveszi, hogy hogyan is lenne szükség interakcióra az óra előtt, alatt, valamint után. Ezenkívül a videó végén Simona Petrescu megemlíti az általa fontosnak vélt forrásokat.

Az előadó szerint az online folyó tanulás nagy része informálisan történik, és ez az, amiben jelen esetben a tanárnak segítségként kell jelen lennie. Különböző tanulási élmények és módok léteznek, azonban az online tanulás eredetileg sokak elképzelése szerint nem más, mint információ átadása önálló és monoton módon. Petrescu szerint ez valóban történhet így is, de csak azokban az esetekben, amikor a tanár kevésbé felkészült vagy nincs lehetősége/ideje másra, esetleg nem ismer olyan eszközöket, amelyek a segítségére lehetnek. Ha tudjuk, milyen eszközöket használhatunk, akkor könnyű interakciót vinni a tanítási folyamatunkba. A tanuláson kívül is sokféle módját használjuk az interakciónak napi szinten az interneten. Ilyenek például a Facebook reakciók, emotikonok, Facebook csoportok, kisállat képek, személyes képek (eredmények, utazás stb.), kommentek vagy egyéb alkalmazások, mint például a Whatsapp vagy a Viber. Ezeknek a segítségével érzelmeket oszthatunk meg és kapcsolatban maradhatunk másokkal. A kérdés jelen esetben az, hogy hogyan, milyen módon tudunk interakciót folytatni és nem az, hogy tudunk-e. Ez a különleges karantén akotta tanulási szituáció jó alkalom lehet arra, hogy kipróbáljuk és alkalmazzuk a fordított osztályterem nevű módszert. Az előadás szerint az órák jelen helyzetben akkor működnek a legjobban, ha nemcsak egyféle módon tanítunk, hanem használunk valós meetingeket és egyéni munkát is. A tanulás nem kell, hogy egyenlő legyen a tanítással, tehát az óra végén nem kell véget érnie a tanulási folyamatnak is. Fontos mérlegelni a tanároknak, hogy valójában mi az, amit muszáj közösen, meeting keretein belül

elvégezni és mi az, amit a diákok önállóan csinálhatnak. A felkészülés a szokottnál is fontosabb az online tanítás során. Biztosnak kell lennünk abban, hogy milyen eszközöket és hogyan használjunk, ehhez saját magunknak is egyértelmű tervre van szükségünk. Ami viszont még ennél is fontosabb, az a diákjainkba vetett bizalom. Nem tudjuk úgy ellenőrizni, hogy mit hogyan csinálnak, mint normál esetben, ezért az a fontos, hogy lelkesítsük, lekössük és motiváljuk őket, valamint tiszta, egyértelmű szabályokra van szükség a konstruktív visszajelzések mellett.

A webinárium további részében szó esik a visszajelzésekről, a fordított tanórákról, valamint a különböző fajta interakciókról. Számomra a legfontosabb információ az volt, hogy mennyire fontos szerepet játszik a tanulásban és a tanár-diák kapcsolat kialakulásában az órák előtti, valamint az órák utáni interakció. Azt is nagyon fontos megjegyezni, hogy minden órához kell egy bevezető vagy egy jégtörő feladat, főleg az adott szituációban. Figyelni kell tanárként a diákok lelki egészségére, és ez egy nagyon jó lehetőség erre. Mindig fontos szerepet kell, hogy játsszon a feladatok/tanultak összefoglalása, hogy a diákoknak visszatekintve is egyértelmű legyen a lényeg. Mindemellett a visszajelzések egyik irányba sem elhanyagolhatóak: a diákoktól a tanár felé, a diákok között, valamint a tanártól a diákok irányába.

Beyond motivation: engaging students online and offline

<https://www.youtube.com/watch?v=qD8RMMbwBcM>

Pablo Toledo

Az utolsó webinárium ebben a témában a motivációról és a szenvedélyről/elhivatottságról és annak megtalálásáról és megtartásáról szól. Természetesen ez a téma is szorosan kapcsolódik a nyelvoktatáshoz általánosságban, valamint az online nyelvoktatáshoz is.

Pablo Toledo egy Oscar-díjas argentin filmet említ a webinárium elején, *The secret in their eyes* címmel. A hangsúly ebben a filmben a szenvedélyen, a motiváción és az elhivatottságon van. Eszerint nem számít, hogy jók vagyunk-e abban, amit csinálunk, a lényeg az, hogy szeressük azt csinálni és élvezzük is a folyamatot.

Toledo szerint motiváció nélkül hosszú távon sem lehet elérni semmit, szükség van rá a mindennapjainkban. Ez természetesen igaz a nyelvtanulásra is. A nyelvtanulás folyamata hosszútávú (sőt, soha nem fejeződik be), ezért nagyon fontos a motiváció és annak a megtartása, de még ez sem elég. Szükség van arra, hogy igazán elhivatottak legyünk a tanulás irányába. Ezért is nagyon fontos, hogy tudjuk irányítani a diákok figyelmét, hogy meg tudjuk ragadni azt, ami érdekli és motiválja őket, és amitől igazán szenvedéllyé válik a tanulás folyamata.

A motiváció megértéséhez két remek példát is hoz Toledo. Az egyik egy olyan kísérlet volt, amelyben az alanyoknak Lego figurákat kellett építeniük. A kísérlet eredménye jól mutatja, hogy ha látjuk, hogy valaminek nincs értelme és nem értékeli

az erőfeszítéseinket, akkor még azt sem fogjuk szeretni csinálni, ami alapvetően érdekel minket, amit alapvetően szívesen csinálunk.

A következőkben az előadó Daniel Pink motivációról szóló könyvéről beszél. Ezen könyv alapján háromféle motivációról beszélhetünk: 1.0; 2.0; 3.0. Az első a legalapvetőbb motiváció. Erre van szükségünk a túléléshez. A második a jutalom és a büntetés motivációja. A harmadik fajtához pedig ismét egy példát láthatunk, mégpedig azt, hogy George Mallory, az első európai, aki megmászta a Mount Everestet azt mondta, azért tette, mert ott volt a hegy. Nem volt különösebb indoka, csupán szerette volna ezt megtenni és ez motiválta. Ezt nevezik *engagement*-nek. Fontos, hogy a nyelvtanuláskor is lehetőleg ez a fajta motiváció jöjjön létre a diákokban és ne külső kényszerek miatt tanuljanak. Ebben az esetben maga a nyelvtanulás feladata a jutalom.

Ezek után Toledo egy Seymour Papert idézetet említ. Ennek az idézetnek a lényege az, hogy a diákok azért élvezik egy feladat megoldását, mert nehéz és nem annak ellenére, hogy nehéz. Ezt nagyon fontos megjegyezni, hiszen a diákok csak abban az esetben tudnak teljesen elköteleződni és teljesen elfoglalni magukat, ha a feladat minden figyelmüket leköti.

Az előadó megemlíti még Dörnyei Zoltán elméletét, amely szerint a nyelvtanulásban három szelfnek kell jelen lennie. Ez a három szelf az *ideal L2 self* (a jövőbeli én, aki majd beszéli a nyelvet), *ought to L2 self* (amit tennem kell/ nem szabad tennem, ahhoz, hogy az *ideal L2 self* legyek), és a harmadik, a *L2 learning experience* (az én környezetem és a tanulás élménye, magabiztosság).

Ezenkívül még szó esik Mercer és Dörnyei könyvéről és az elméleteikről. Számomra talán a legérdekesebb az volt, hogy mennyi minden szükséges ahhoz, hogy a nyelvtanulás folyamata motivációval teli legyen. Véleményem szerint nagyon fontos, hogy a nyelvtanulók ne csak külső motiváció, külső kényszer hatására tanulják a nyelvet. Fontos, hogy megtalálják annak szépségét és célt lássanak maguk előtt. Ebben a kialakult különleges online oktatási helyzetben még sokkal fontosabb a motiváltság fenntartása a diákok körében. Ahogy én látom, ebben a távoktatási szituációban a diákok sokkal könnyebben "lemorzsolódnak" és az oktatók, valamint pedagógusok feladata is az, hogy ezt próbálják megakadályozni.

3. Összegzés

Összességében ez az öt webinárium nagyon érdekes témákat taglal. Véleményem szerint minden tanárnak, tanítónak és oktatónak segítségére lehetnek ezek az előadások. Ezek is nagyon jól mutatják, hogy a koronavírus okozta, nem mindennapi helyzetben nem vagyunk egyedül és más is küzd hasonló vagy ugyanolyan problémákkal, mint mi magunk. Remélem, hogy ez a különleges távoktatási szituáció azt fogja eredményezni, hogy mindannyian könnyebben alkalmazkodunk majd váratlan és új kihívásokhoz, és fejlődni fog az online oktatás. Ezenkívül növekszik a tanárok módszertani repertoárja,

és a fent említett online platformok közül több is beépül a későbbi osztálytermi tanításba is.

